

Praha: 12. 8. 2022

Číslo jednací: 063662/2022/KUSK

Spisová značka: SZ_063662/2022/KUSK

dle rozdělovníku

Vyřizuje: Mgr. Ing. Jiřina Václavíková/l. 638

Značka OŽP/Va

SDĚLENÍ

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „KUSK“) jako vodoprávní úřad věcně příslušný podle § 104 odst. 2 písm. d) a § 107 odst. 1 písm. z) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), místně příslušný podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) **sděluje**, že ve smyslu § 53 vodního zákona ve věci **Žilinského potoka, IDVT 10256750, ř. km 0,6 – 0,7 nemá pochybnosti o rozsahu povinností nebo oprávnění správce vodního toku Lesy České republiky, s.p. a o rozsahu povinností vlastníků pozemků, na nichž se nachází koryto vodního toku.**

O d ů v o d n ě n í

1. Skutková zjištění vyplývající z předloženého spisu

Magistrát města Kladna, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad (dále jen „vodoprávní úřad“) předložil KUSK podnět k provedení řízení dle § 53 vodního zákona. Z předloženého souvisejícího spisu KUSK zjistil následující pro věc relevantní skutečnosti:

Vodoprávní úřad obdržel dne 3. 12. 2021 písemnost Jiřího Hamouze označenou „podnět k vyčištění Žilinského potoka“. V tomto podnětu je uvedeno, že koryto Žilinského potoka je zcela zanesené v ř. km 0,000 - až 0,150 a dále cca v ř. km 0,600, kde se voda z potoka vylévá na půdní bloky dle LPIS 1705/5 a 1703/3 a ucpávky zvedají hladinu potoka o 20 cm cca až k ř. km 0,83 tedy ke konci zatrubnění vedeného přes celou obec. Z tohoto důvodu dochází k rozlivu vody na zmíněné pozemky, kde působí škody.

Vodoprávní úřad vykonal dne 24. 2. 2022 na Žilinském potoce v ř. km. cca 0,6 – 0,7 kontrolu. Předmětem kontroly bylo plnění povinností správce vodního toku stanovených vodním zákonem, a to zejména péče o koryta vodních toků, udržování břehových porostů na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích s nimi sousedících v šířce podle § 49 odst. 2 vodního zákona tak, aby se nestaly překážkou znemožňující plynulý odtok vody při povodni, provozování a udržování v řádném stavu vodních děl v korytech vodních toků nezbytných k zabezpečení funkcí vodního toku. Při kontrole bylo zjištěno silné zazemění koryta toku, přičemž správce toku se necítí být původcem problému a tím kdo by měl zjednat nápravu. Pozemky koryta toku jsou ve vlastnictví jiných subjektů. Dále byla zjištěna deponie zeminy v sousedství koryta.

Vodoprávní úřad ve sdělení ze dne 24. 2. 2022, č.j. OŽP/7678/21 s ohledem § 50 vodního zákona uvedl domněnku, že vlastníci pozemků nemají povinnost a ani oprávnění jakékoli

sedimenty z koryta toku odstraňovat. Dále uvedl, že povinnost pečovat o koryto vodního toku má v souladu s ustanovením § 47 odst. 2 písm. b) vodního zákona správce toku. Stejně tak i v případě, že se jedná o koryto toku upravené vodním dílem. Tato povinnost vyplývá ze zákona, vodoprávní úřad ji neukládá samostatným rozhodnutím, přičemž její neplnění je přestupkem dle § 125i vodního zákona. K deponii výkopové zeminy ve vlastnictví obce Žilina v těsné blízkosti vodního toku uvedl, že k jakékoli činnosti na pozemcích, které sousedí s korytem vodního toku a která může ovlivnit vodní poměry je třeba souhlasu vodoprávního úřadu ve smyslu § 17 vodního zákona. Vodoprávní úřad ke skladování materiálu v těsné blízkosti výše uvedeného vodního toku souhlas nevydal. Volně odplavitelný materiál není možné v tak blízké vzdálenosti ke korytu vodního toku skladovat a je třeba ho v co nejkratším termínu odstranit. Rovněž provádění takové činnosti bez souhlasu vodoprávního úřadu je přestupkem ve smyslu § 125a odst. 1 písm. e) vodního zákona. Dále konstatoval, že udržovací práce, zemní práce a změny terénu v korytech vodních toků, příp. v korytech upravených podléhají ohlášení vodoprávnímu úřadu dle § 15a odst. 6 vodního zákona. Ohlášení je třeba doložit zejména doklady, jimiž se prokazuje vlastnické nebo jiné právo žadatele k nemovitým věcem přímo dotčeným ohlášením, a závaznými stanovisky dotčených orgánů státní správy, kterými v tomto případě jsou orgán ochrany přírody a krajiny a v případě ukládání sedimentu na zemědělskou půdu rovněž orgán odpadového hospodářství a orgán ochrany zemědělského půdního fondu.

Lesy České republiky, s.p. (dále také jen „správce vodního toku“) jakožto správce Žilinského potoka vyjádřil nesouhlas se sdělením vodoprávního úřadu ze dne 24. 2. 2022. Správce se necítí být původcem problému. V minulosti bylo koryto vodního toku pomístně opevněno. Přítomnost opevnění nelze ověřit v rámci běžné prohlídky vodního toku. Správce má za to, že opevnění bylo odstraněno (popř. částečně odstraněno) při předchozích údržbách toku. Tyto historické úpravy nepovažuje za vodní dílo, ale za součást ochrany pozemků (stavba ve vodním toku, která není vodním dílem - § 52 vodního zákona), a tedy za majetek vlastníků pozemků, kterým slouží. Opevnění však v tomto případě nepovažuje za příčinu problému. V současné době má vodní tok charakter přirozeného koryta vodního toku. Materiál deponovaný v korytě navíc nesouvisí s vývojem přirozeného koryta toku, ale s nesprávným hospodařením a zásahy v povodí (způsob zemědělského hospodaření, dotace kalů z ČOV, neoprávněné skladování vykopané zeminy na břehu toku apod.). Ve smyslu § 44 odst. 2 vodního zákona může přirozené koryto vodního toku měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil. Z výše uvedeného vyplývá, že přirozené koryto mění svůj charakter bez ohledu na okolní pozemky. Pokud by správce zasáhl do vodního toku, porušil by § 46 odst. 1 vodního zákona tím, že by změnil podélný sklon a příčný profil koryta vodního toku a těžil z koryta vodního toku zeminu. Dále upozornil, že dle § 50 písm. a) vodního zákona je vlastník pozemku povinen strpět na svém pozemku přirozené koryto vodního toku. Správce se domnívá, že v případě vhodného hospodaření na sousedních pozemcích za použití standardních půdoochranných technologií nebo opatření agrotechnického charakteru by ke změně přirozeného koryta vodního toku nedošlo a pro vlastníky pozemků by se nejednalo o vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky. S ohledem na znalost okolního prostředí se správce domnívá, že příčinou problému je způsob hospodaření na okolních pozemcích. Závěrem proto doporučil prověřit hospodaření na okolních pozemcích, zda je v souladu

se zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu a standardem DZES v případě čerpání zemědělských podpor. Provedení zásahu určeného ve sdělení vodoprávního úřadu ze dne 24. 2. 2022 považuje za neoprávněný zásah do přirozeného koryta toku. Správce má za to, že povinnost provedení údržby toku je na straně vlastníků pozemků.

Vodoprávní úřad v písemnosti ze dne 18. 5. 2022, kterou předal podnět KUSK, uvedl, že koryto toku je silně zazeměno i v důsledku vyústění ČOV Žilina, která má platné povolení k vypouštění odpadních vod, které jí umožňuje vypouštění nerozpuštěných látek v množství 0,8 t/rok. Žilinský potok má velmi malý průtok, v letních měsících bývá téměř suchý. Vodoprávní úřad provedl kontrolu plnění stanovených limitů znečištění u ČOV Žilina prostřednictvím ISPOP a zjistil, že limity jsou plněny. Uložení výkopové zeminy v sousedství koryta toku je v současné době projednáváno s vodoprávním úřadem, který souhlasem podle § 17 vodního zákona stanoví podmínky, za kterých bude toto skladování možné.

2. Pochybnosti o rozsahu povinností a oprávnění

KUSK cituje pro věc rozhodnou právní úpravu:

§ 53 vodního zákona: *V pochybnostech o rozsahu povinností nebo oprávnění správců povodí a správců vodních toků rozhodne krajský úřad. Ten rozhodne i v pochybnostech o rozsahu povinností vlastníků pozemků koryta vodního toku, vlastníků pozemků sousedících s koryty vodních toků a vlastníků staveb a zařízení v korytu vodního toku nebo sousedících s ním. Vznikne-li taková pochybnost ve vodoprávním řízení, jehož je účastníkem ten, o jehož povinnostech nebo právech pochybnost vznikla, rozhodne vodoprávní úřad, který takové řízení vede.*

KUSK konstatuje, že § 53 vodního zákona doznal s účinností od 1. 2. 2021 změny provedené zákonem č. 544/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Do té doby rozhodovalo v pochybnostech dle § 53 vodního zákona Ministerstvo zemědělství. Návrh zákona (později přijatý jako zákon č. 544/2020 Sb.) byl do legislativního procesu původně předložen tak, že ustanovení § 53 úplně rušil s odůvodněním, že *dlouhodobě není v praxi využíváno. Rozsah povinností a oprávnění je jednoznačně stanoven vodním zákonem.* Připomínková místa s tímto návrhem nesouhlasila, proto bylo rozhodování v pochybnostech dle § 53 do návrhu nakonec vráceno, ale kompetence byla přenesena na krajské úřady s odůvodněním, že *zvýšení administrativních nákladů se nepředpokládá, neboť předmětné ustanovení není v praxi využíváno, MZe dosud takové rozhodnutí nevydalo.*

KUSK i na základě výše uvedeného může konstatovat, že rozsah povinností nebo oprávnění správců vodních toků, rozsah povinností vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodního toku, vlastníků pozemků sousedících s koryty vodních toků a vlastníků staveb a zařízení v korytu vodního toku nebo sousedících s ním upravuje vodní zákon zcela srozumitelně a jednoznačně. V praxi uvedené pochybnosti vodoprávním úřadům nevznikají.

3. Přirozené koryto vodního toku

KUSK cituje pro věc rozhodnou právní úpravu:

§ 44 odst. 2 vodního zákona: *Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností nebo*

odstraněním vodního díla za účelem obnovy přirozeného koryta drobného vodního toku a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.

§ 44 odst. 3: *V pochybnostech o hranici koryta vodního toku nebo o tom, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad. (kterým je dle § 106 vodního zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností)*

§ 15c odst. 1: *K odstranění vodního díla, jímž se upravuje, mění nebo zřizuje koryto drobného vodního toku, vybudovaného před rokem 2002, které svou funkci již neplní nebo ji plní jen částečně anebo pozbylo svého účelu a které se nachází na pozemku mimo zastavěné území nebo zastavitelnou plochu, postačí, za účelem obnovy přirozeného koryta drobného vodního toku, ohlášení jeho vlastníka vodoprávnímu úřadu. Pro ohlášení se přiměřeně použijí ustanovení stavebního zákona o odstraňování staveb.*

§ 15c odst. 4: *Jestliže vodoprávní úřad s ohlášením odstranění vodního díla podle odstavce 1 souhlasí, považuje se koryto drobného vodního toku v jeho místě za přirozené koryto drobného vodního toku.*

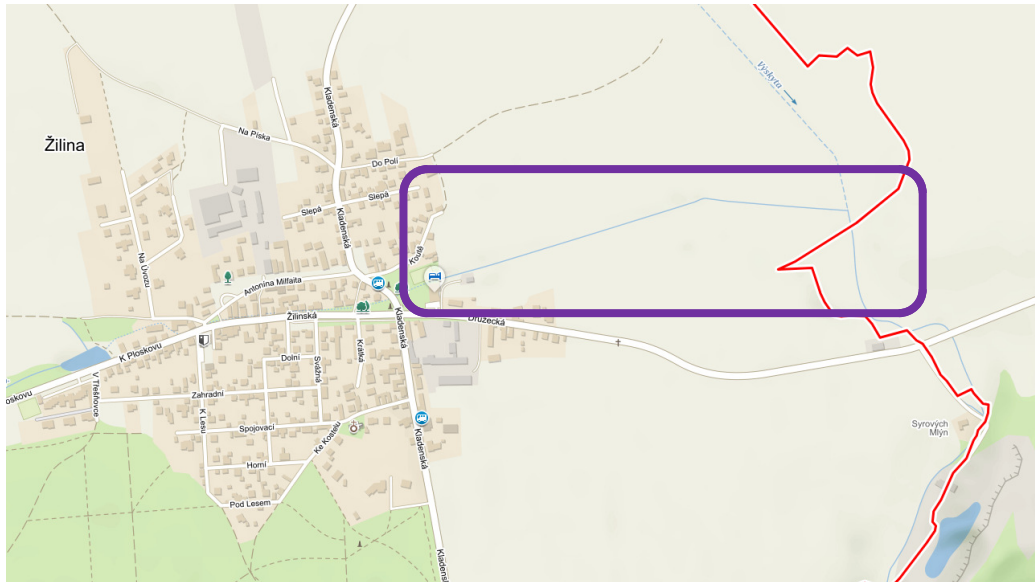
Správce Žilinského potoka má za to, že opevnění břehů koryta je součástí ochrany pozemků a nejde o vodní dílo. KUSK se nevyjadřuje k opevnění koryta vodního toku, které bylo dle správce vodního toku již (minimálně částečně) odstraněno a které dle něj není příčinou současného problému. KUSK pouze podotýká, že v pochybnostech o hranici koryta vodního toku nebo o tom, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku (či upravené či umělé) rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad, kterým je dle § 106 vodního zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností, tedy Magistrát města Kladna, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad. KUSK podotýká, že zřejmě původní přirozené koryto bylo někdy v minulosti „narovnáno“, což vyplývá z porovnání mapy z 19. století dostupné na seznamu zde:

<https://mapy.cz/19stoleti?x=14.0123507&y=50.1009831&z=15&q=%C5%BEilina%20u%20kladna&source=muni&id=3410&ds=2>

a z mapy současného stavu dostupné zde:

<https://mapy.cz/zakladni?x=14.0123507&y=50.1009831&z=15&q=%C5%BEilina%20u%20kladna&source=muni&id=3410&ds=2>.

Jde-li se o upravené koryto vodního toku, tedy vodní dílo (srov. § 55 odst. 1 písm. b) vodního zákona), je povinností vlastníka vodního díla udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů a plnit další povinnosti dle § 59 vodního zákona.

4. Povinnosti a oprávnění správce vodního toku, povinnosti vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků

Pro případ přirozeného koryta (jak uvádí správce vodního toku) uvádí KUSK následující.

§ 46 odst. 1: *Je zakázáno měnit směr, podélný sklon a příčný profil koryta vodního toku, poškozovat břehy, těžít z koryt vodních toků zeminu, písek nebo nerosty a ukládat do vodních toků předměty, kterými by mohlo dojít k ohrožení plynulosti odtoku vod, zdraví nebo bezpečnosti, jakož i ukládat takové předměty na místech, z nichž by mohly být splaveny do vod.* (toto ustanovení se vztahuje k přirozenému korytu i upravenému korytu)

§ 46 odst. 2: *Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na případy, kdy se činnosti v něm uvedené provádějí v souladu s tímto zákonem.*

§ 55 odst. 2: *Vodohospodářské úpravy jsou zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně mění přirozená koryta vodních toků a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodních toků.*

§ 15a odst. 6: *Ohlášení podléhá i obnova vodních děl zničených živelní pohromou nebo havárií a vodohospodářské úpravy; zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně nemění přirozená koryta vodních toků, nevyžadují stavební povolení ani ohlášení.*

§ 2 písm. e) vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 178/2012 Sb.“): *funkcí vodního toku pro účely této vyhlášky se rozumí odvádění povrchové vody z povodí vodního toku jeho korytem, dotování nebo odvádění podzemních vod v území přilehlém k vodnímu toku, dále funkce zdroje povrchové vody, zajišťující podmínky pro nakládání s vodami, plavbu a užívání k rekreačním účelům, a funkce ekologické, zajišťující vytváření podmínek pro vodní a na vodu vázané ekosystémy, ovlivňování mikroklimatu, spoluvytváření a ovlivňování charakteru krajiny*

§ 14 odst. 1 písm. b) vodního zákona: *Povolení k některým činnostem je třeba k těžbě písku, štěrku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. (dále jen „říční materiál“) z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku,*

§ 14 odst. 2 vodního zákona: ***Povolení k činnostem uvedeným v odstavci 1 písm. a) nebo b) se nevyžaduje, vykonává-li je správce vodního toku (§ 48) v souvislosti s jeho správou nebo vlastník vodního díla v souvislosti s údržbou vodní nádrže.***

Pokud jde o přirozené koryto vodního toku (v případných pochybnostech by rozhodl Magistrát města Kladno, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad), je možné v korytě a na pozemcích sousedících s ním provést vodohospodářské úpravy (kterými se podstatně mění přirozená koryta) nezbytné k zajištění funkce vodního toku – tedy i k zajištění odvádění povrchové vody korytem. Změny terénu v přirozených korytech a na pozemcích sousedících s nimi, kterými se podstatně nemění přirozená koryta, nevyžadují ani povolení ani ohlášení. K těžbě bahna není potřeba povolení dle § 14 vodního zákona, vykonává-li ji správce vodního toku.

KUSK má za to, že není pravdivé tvrzení správce vodního toku, že zásahem do toku by porušil § 46 odst. 1 vodního zákona, neboť § 46 odst. 2 vodního zákona takové zásahy umožňuje pro případy činností prováděných v souladu s vodním zákonem. Takovou dovolenou činností, kdy je umožněn zásah do koryta, jsou i zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků, jimiž se podstatně nemění koryta, vodohospodářské úpravy (jimiž se podstatně mění přirozená koryta a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodního toku – tedy i odvodu vody korytem) a také těžba písku, štěrku a bahna. KUSK připomíná, že správou vodního toku se rozumí mj. dle § 47 odst. 2 písm. d) *příprava a zajištění úpravy koryt vodních toků, pokud slouží k zajištění funkcí vodního toku.*

KUSK k hranici koryta uvádí následující. Pozemky (např. parc. č. 493/18, 493/7, 493/14, 493/13, 493/12, 493/4 v k. ú. Žilina), po nichž protéká Žilinský potok, jsou v katastru nemovitostí evidovány jako druh pozemku „vodní plocha“ se způsobem využití „koryto vodního toku přirozené nebo upravené“, proto jsou tyto pozemky korytem vodního toku. Správce tvrdí, že nánosy v korytu jsou způsobeny zeminou splavenou z okolních polí a kaly z přilehlé ČOV. Pokud voda v důsledku velkých nánosů „vybřežuje“ z koryta, nelze dle KUSK tvrdit, že jde o novou hranici koryta. Dle KUSK nelze nechat zanést koryto vodního toku zeminou a kaly z ČOV a přitom tvrdit, že jde o přirozený vývoj. Takovým postojem by KUSK aproboval liknavý přístup odpovědné osoby k zachování funkcí toku (tedy zachování odvádění povrchové vody korytem). Ostatně sám správce vodního toku si protirečí, když tvrdí, že nánosy zde nahromaděné nejsou vývojem přirozeného koryta, a zároveň tvrdí, že přirozené koryto mění svůj charakter bez ohledu na okolní pozemky. KUSK podotýká, že pokud by přesto vznikly pochybnosti o hranici koryta vodního toku, je dle § 44 odst. 3 ve spojení s § 106 vodního zákona příslušný k rozhodování Magistrát města Kladna, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad.

Dále KUSK uvádí relevantní právní úpravu obsaženou ve vyhlášce č. 178/2012 Sb.

§ 2 písm. d) vyhlášky č. 178/2012 Sb.: **závažnou závadou** v korytě vodního toku – závada, která způsobuje riziko ohrožení lidských životů a zdraví a **vzniku škod na majetku**, zejména v přilehlém zastavěném území,

§ 4 písm. f) vyhlášky č. 178/2012 Sb.: Správce vodního toku při správě vodního toku sleduje využívání pobřežních pozemků z hlediska funkcí vodního toku, jeho ochrany a ochrany jeho koryta a zjištěné závady **oznamuje vodoprávnímu úřadu**, popřípadě podle povahy věci České inspekci životního prostředí, zejména v případě, že jsou tyto **pozemky obhospodařovány způsobem, který způsobuje zvýšenou vodní erozi a smyv půdy**, nebo jsou na nich **ukládány předměty a materiály**, které mohou být splaveny do koryta vodního toku nebo mohou ohrozit jakost vody,

§ 5 písm. a) vyhlášky č. 178/2012 Sb.: Správce vodního toku za **účelem umožnění odtoku vody odstraňuje závažné závady, které průtoku brání** nebo nežádoucím způsobem usměrňují tok vody tak, že by mohlo dojít k narušení břehů nebo dna, pokud to není povinností vlastníka pozemku, na němž se nachází koryto vodního toku, nebo vlastníka vodního díla nebo stavby v jeho korytě; vlastníky těchto nemovitostí na jejich povinnost upozorňuje,

§ 5 písm. b) vyhlášky č. 178/2012 Sb.: Správce vodního toku udržuje vlastní vodní dílo, opevnění břehů a dno v **upravených úsecích koryta** vodního toku tak, aby plnilo svou funkci až **do průtoku, na který bylo vybudováno**, přitom zejména sleduje **zachování průtočné kapacity koryta** vodního toku a stability podélného sklonu jeho dna,

§ 5 písm. c) vyhlášky č. 178/2012 Sb.: Správce vodního toku **odstraňuje nánosy z upraveného koryta** vodního toku, jsou-li závažnou závadou, pokud to není povinností vlastníka stavby nebo jiného zařízení v korytu vodního toku⁴),

Cílem (zejména s ohledem na § 4 písm. f) vyhlášky č. 178/2012 Sb.) právní úpravy obsažené ve vyhlášce č. 178/2012 Sb. je eliminovat smyv půdy a ukládání předmětů a materiálů splavitelných do vodního toku. Je tak zřejmé, že smyv půdy a zanesení materiálů nejsou považovány za přirozený proces vývoje koryta vodního toku. Správce vodního toku má takovým událostem předejít i tím, že takové skutečnosti způsobující smyv a uložení materiálů splavitelných do vodního toku nahlásí vodoprávnímu úřadu a případně i České inspekci životního prostředí.

Dále KUSK uvádí relevantní úpravu obsaženou ve vodním zákoně vztahující se k povinností vlastníka pozemku, na němž se nachází koryto vodního toku, a správce vodního toku.

§ 50 vodního zákona písm. b): **vlastníci pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, jsou povinni udržovat břehy koryta vodního toku ve stavu potřebném k zajištění neškodného odtoku vody, odstraňovat překážky a cizorodé předměty ve vodním toku, s výjimkou nánosů**, pokud tyto činnosti neznamenají vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky,

§ 47 odst. 2 písm. b) vodního zákona: **Správou vodních toků se rozumí povinnost pečovat o koryta vodních toků, udržovat břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích s nimi sousedících v šířce podle § 49 odst. 2 tak, aby se nestaly překážkou znemožňující plynulý odtok vody při povodni, s přihlédnutím k tomu, aby jejich druhová skladba co nejvíce odpovídala přírodním podmínkám daného místa; to neplatí, jde-li o pozemky určené k plnění funkcí lesa;**

§ 47 odst. 2 písm. d) vodního zákona: ***Správou vodních toků se rozumí povinnost připravovat a zajišťovat úpravy koryt vodních toků, pokud slouží k zajištění funkcí vodního toku***

Dle KUSK je z § 50 písm. b) vodního zákona zcela zřejmé, že vlastníci pozemků neodklízají nánosy, a to za žádných okolností, tedy ať už by znamenaly či neznamenal vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost či použití speciální techniky. Odklízet nánosy je tak oprávněn a povinen pouze správce vodního toku, k tomu srov. i § 14 odst. 2 vodního zákona.

KUSK pro úplnost podotýká, že do 31. 7. 2010 (novely 150/2010 Sb.) bylo znění § 47 odst. 2 písm. b) vodního zákona odlišné: ***pečovat o koryta vodních toků, zejména udržovat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a hloubku vody a přitom se co nejvíce blíží přírodním podmínkám, udržovat břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích sousedících s korytem vodního toku tak, aby se nestaly překážkou odtoku vody při povodňových situacích, popřípadě břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích sousedících s korytem vodního toku vysazovat s přihlédnutím k tomu, aby jejich druhová skladba co nejvíce odpovídala původnímu přírodnímu stavu, pokud takové povinnosti nemají vlastníci pozemků s koryty vodních toků.*** Novela odstranila povinnost správců vodních toků vždy udržovat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou hloubku vody. Důvodová zpráva k zákonu č. 150/2010 Sb. uvedla: „*Jedná se především o odstranění mnohdy zbytečných zásahů do koryta vodního toku v místech, kde není problémem přirozený rozliv vody v krajině.*“. Zákonodárce novelou zákonem č. 150/2010 Sb. sice odstranil povinnost udržovat dostatečnou průtočnost a hloubku vody, avšak nelze odhlédnout od toho, že nelze **zcela** rezignovat na zajištění odtoku povrchové vody, a to zejména v situaci, kdy je koryto **zcela zanesené** a kdy (jak uvádí podnět Jiřího Hamouze) se voda vylévá na půdní bloky dle LPIS 1705/5 a 1703/3 a ucpávky zvedají hladinu potoka o 20 cm cca až k ř. km 0,83 tedy ke konci zatrubnění vedeného přes celou obec.

Z právní úpravy výše uvedené, zejména po novele č. 150/2010 Sb., je zřejmé, že do přirozených koryt má být pouze minimálně zasahováno. I v přirozeném korytu vodního toku má správce povinnost odstraňovat závažné závady, které omezují odtok povrchové vody. Při významném omezení kapacity koryta (způsobujícím nemožnost odtoku vody, resp. vylévání na pozemky mimo koryto i mimo povodňové průtoky) je možné odstranit nánosy i z přirozeného koryta vodního toku. Nadto v tomto místě „*přirozený rozliv vody*“ škodu či problémy způsobuje – viz podnět Jiřího Hamouze.

V upraveném korytu musí správce vodního toku, popř. vlastník stavby nebo jiného zařízení v korytu odstraňovat nánosy, jsou-li závažnou závadou, neboť [viz § 55 odst. 1 písm. b) a § 59 odst. 1 písm. a) a b) vodního zákona] musí dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu a udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů.

5. Závěr

V případných pochybnostech o hranici koryta vodního toku nebo o tom, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad, tj. Magistrát města Kladna, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad.

Příčinou zanesení koryta je (jak se shodují správce i vodoprávní úřad) smyv půdy, kaly z ČOV a materiál uložený blízko toku. Nánosy ve vodním toku, jsou-li závažnou závadou, tj. významně omezující odtok vody a způsobující rozliv vody na okolní pozemky i mimo povodňové průtoky má povinnost odklidit správce vodního toku (v přirozeném korytu; v upraveném jen, není-li to povinností vlastníka stavby nebo jiného zařízení v korytu). Správce vodního toku může vzniklé náklady po odklizení nánosů případně vymáhat soukromoprávní cestou na původci závadného stavu (vlastnících případně nájemníků pozemků, na kterých je nevhodně hospodařeno se smyvem půdy, provozovateli, resp. vlastníkovi ČOV a osobě, která uložila odplavitelný materiál v blízkosti toku), k tomu srov. obecnou prevenční povinnost dle § 2900 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Toto sdělení zasílá KUSK těm osobám, které byly přítomny kontrole dne 24. 2. 2022, tedy správci vodního toku a obci Žilina a dvěma vlastníkům pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodního toku, a dále dalším vlastníkům pozemků, které jsou v katastru nemovitostí evidovány jako druh pozemku „vodní plocha“ se způsobem využití „koryto vodního toku přirozené nebo upravené“, a na nichž se tedy nachází koryto Žilinského potoka v délce od soutoku s vodním tokem Výskyta až po konec zatrubnění v obci Žilina, tj. od ř. km 0,0 až 0,8 (tedy nejen v rozsahu kontroly provedené dne 24. 2. 2022 a výroku tohoto sdělení).

KUSK konstatuje, že jde o sdělení jakožto úkon dle části IV. správního řádu, nelze tedy proti němu podat řádný opravný prostředek. Sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy, lze zrušit podle § 156 odst. 2 správního řádu usnesením správního orgánu, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup; takové usnesení lze vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení.

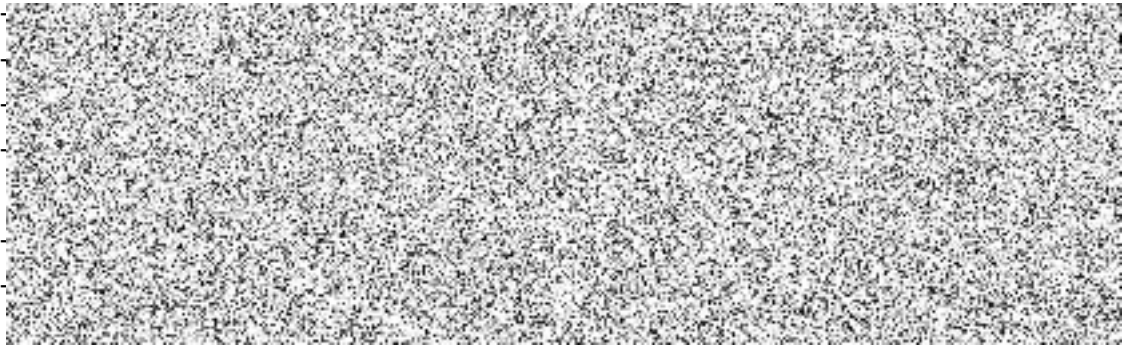
(otisk úředního razítka)

Mgr. Ing. Jiřina Václavíková
referentka oddělení vodního hospodářství
oprávněná úřední osoba

Rozdělovník:

-obec Žilina, Žilinská 205, 273 01 Kamenné Žehrovice, **IDDS: jy6asqc**

-Lesy České republiky, s.p., OŘ severní Čechy, Dr. Vrbenského 2874/1, 415 01 Teplice,
IDDS: e8jcfsn

-Magistrát města Kladna, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad, nám. Starosty Pavla
44, 272 52 Kladno, **IDDS: dyubpcm**

Na vědomí:

Povodí Vltavy, s.p., Holečkova 106/8, 150 00 Praha 5, **IDDS: gg4t8hf**